

Turizm ve İşletme Bilimleri Dergisi

www.turib.org

“CITTASLOW” Unvanı Kent Turizmine Yeni Bir Soluk Getirir Mi? Yalvaç Örneği*

Ömer Kürşad TÜFEKÇİ^a, Leyla AKBAŞ^{b**}

^a Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, İSPARTA, Türkiye, E-posta: omertufekci@isparta.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3918-5850

^b Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Yalvaç MYO, Finans Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, İSPARTA, Türkiye, E-posta: leylaakbas@isparta.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3721-0477

Öz

Günümüzde “hız” kavramı hemen her yerde kendini göstermektedir. Özellikle üretim ve tüketimde dikkati çeken “hız”, üretim ve tüketimin önü alınamaz boyutlara gelmesine sebep olmuştur. Bu önü alınamazlığın farkında olan kişiler ve kurumlar, yavaşlatıcı birtakım arayışlar içine girerek “sakinliğin ve sadeliğin” öneminin ve etkilerinin altını çizmeyi hedeflemiştir. Bu arayışlar sonucu ortaya çıkan yönelimlerden biri de Cittaslow Hareketidir. Cittaslow Hareketi de hayatın her alanında hâkimiyet kuran “hıza” karşı duruş sergileyerek temelde “sakinliği ve sadeliği” savunmakta ve bu sakinlik ve sadelikten beslenen düzenler oluşturmayı ana amaç kabul etmektedir. Popüler kültürün dayattığı “zorunlulukları” kabul etmeyen Cittaslow Hareketi, bireylerin yaşamlarını mümkün olan en sade biçimde yaşaması gerektiği, böylelikle hayattan çok daha yüksek seviyede keyif alınabileceği görüşünü savunmaktadır. Bu çalışmada da Cittaslow Hareketinin doğuşu, özellikleri ve gereklilikleri üzerinde durulmuş, Dünyada ve Türkiye’de konuyla ilgili yapılan örnek çalışmalar değerlendirilmiş, Yalvaç için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Cittaslow, Yalvaç, Sakin şehir.

Jel kodu: Q01, Z30

Will The Title of “CITTASLOW” Add A New Life to Urban Tourism? An Example of Yalvaç

Abstract

Nowadays, the concept of “speed” manifests itself everywhere. Especially in production and consumption, the striking “speed” has caused production and consumption to come to unobtrusive dimensions. People and institutions who are aware of this situation have sought to decelerate, aiming to underline the importance and effects of “calm and simplicity”. One of the orientations that emerged as a result of these pursuits is the Cittaslow movement. The Cittaslow movement also stands against the “speed” that dominates all aspects of life, basically advocating “calmness and simplicity.” It is the main goal to create layouts that feed on calm and simplicity. The Cittaslow movement, which does not accept the “imperatives” imposed by popular culture, argues that individuals should live their lives in the simplest way possible, so that life can be enjoyed at a much higher level. In this study, the origin, characteristics and requirements of the Cittaslow movement were discussed, the case studies on the subject in the world and in Turkey were evaluated and suggestions for Yalvaç were presented.

Keywords: Cittaslow, Yalvaç, Quiet City.

Jel code: Q01, Z30

Makalenin Geçmişi:

Gönderim Tarihi : 10.11.2020

Düzeltilme Tarihi : 12.12.2020

Kabul Tarihi : 20.12.2020

Makele Türü : Derleme

Tüfekçi, Ö. K., & Akbaş, L. (2021). “Cittaslow” Unvanı Kent Turizmine Yeni Bir Soluk Getirir Mi? Yalvaç Örneği. Turizm ve İşletme Bilimleri Dergisi, 1(1), 1-11

* Bu çalışma, “CITTASLOW” Unvanı Kent Turizmine Yeni Bir Soluk Getirir Mi? Yalvaç Örneği” isimliyle The Conference on “Managing Tourism Across Continents - Tourism for a Better World” (MTCON’20) Kongresinde bildiri olarak sunulmuştur. Düzenlenerek makale haline getirilmiştir.

Etik Kurul Onayı: Bu çalışma derleme makalesi olduğundan etik kurul onayı gerekmemektedir.

** Sorumlu yazar e-posta: L. Akbaş (leylaakbas@isparta.edu.tr)

1. Giriş

Günümüzden geçmişe doğru bakıldığında teknolojinin, yaşam koşulları ve standartlarının, ekonomik ve sosyal koşulların ve hatta hissedilen hazların ya da mutsuzlukların bile hızla değiştiği görülmektedir. Öyle ki bu dönemde “değişmeyen tek şey değişimin kendisidir” anlayışının en somut halini yaşıyor ve görüyoruz demek yanlış olmayacaktır.

Bugün gelinen noktada, bir yıl öncesiyle bile kıyaslanamayacak boyutta olan bir hız söz konusudur. Bu hız kimi alanlarda katkı ve fayda sağlasa da pek çok alanda bireyleri takibi zor bir kaosa sürüklediği de yadsınmaz bir gerçektir. Özellikle “Küreselleşme” ile baş gösteren bu hız (Buluk & Özkök, 2016: 37), bugün maalesef tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Hatta zaman zaman sosyo- kültürel, politik, ticari, ekonomik ve teknolojik alandaki değişimlere bırakın ayak uydurmayı, bu değişimleri takip etmeye çalışmak bile bireyler için zorlayıcı olabilmektedir. Yine özellikle gelişmekte olan ülkelerde çok daha yüksek oranda seyreden nüfus artışı da hızın getirdiği sorunlardan biridir (Çamurcu, 2005: 88). Çeşitli önlemlerle önü alınmaya çalışılsa da hızlı nüfus artışı günümüzün en büyük sorunları arasında kabul edilmektedir (NATO, 2011). Nüfusun hızlı artışı, sosyo-kültürel, politik, ticari, ekonomik sorunlara ek olarak dolaylı yoldan da birçok sorunun kaynağı olmaktadır.

BBC, 2018 yılında konuyla ilgili yapmış olduğu bir haberde Doğal Yaşamı Koruma Vakfı (WWF)’nin 1970’lerden bu yana hava ve deniz kirliliği, küresel ısınma, plansız avlanma gibi nedenlerden dolayı Dünya’daki doğal yaşam nüfusunun yüzde 60 oranında azaldığını açıkladığını belirtmiştir ve 20. yüzyıla kadar insanların doğal kaynakları tüketme hızının, doğanın bu kaynakları yerine koyma hızından yavaş olduğunun altını çizmiştir (BBC, 2018). Yine aynı haberde özellikle 1970’lerden itibaren hızla artan küresel insan nüfusunu besleyebilmek için endüstriyel tarımın yaygınlaşması ve doğal kaynakları sömürme hızının artması sonucunda doğadaki insan etkisinin onarılması güç noktalara ulaştığı da belirtilmiştir (BBC, 2018).

Elbette olumsuz pek çok gelişme de olduğu gibi hızın olumsuz etkilerinin yayılması da yine hızlı seyretmektedir. Doğada oluşan tahribatların önü alınamaz hale gelmiş olması, insanları bu durumlardan kaçmak için ya da bu durumlara çözüm üretmek için birtakım arayışlara itmiştir. Bu çalışmanın konusu olan Cittaslow Hareketini de bu alandaki onlarca hatta belki yüzlerce arayıştan biri olarak kabul etmek yanlış olmayacaktır.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Kentlerdeki Aynılığa Karşı Duruş Cittaslow Hareketi

Cittaslow Hareketi Türkçe’ye “Sakin Şehir” ya da “Yavaş Şehir” olarak geçmiştir. Cittaslow kurulu tarafından Cittaslow tüzüğünde kavramın yerel dillere çevrilmesi yasaklanmıştır ancak Türkiye’de kavramın yaygınlaşması ve anlaşılması için önceleri “Yavaş Şehir” ifadesi kullanılmıştır. Fakat yavaşlığın algısal olarak zihinlerde olumsuzluk oluşturmamasından dolayı tercihen günümüzde “Sakin Şehir” ifadesi kullanılmaktadır (Çolak, 2019: 91).

Cittaslow Hareketi, 1999 yılında Paolo Saturnini’nin yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla kentlerin kendilerini değerlendirmelerini ve farklı bir kalkınma modeli ortaya koymaları gerektiği fikriyle ortaya çıkmıştır (Cittaslow Türkiye). “Yavaş yemek” anlayışıyla başlayan hareket, yaşam kalitesini arttırmayı hedefleyen kentsel gelişim felsefesini içinde barındırmaktadır (Atalan & Süyük Makaklı, 2006: 548). Cittaslow felsefesinin ilk adımı kabul edebileceğimiz Slow Food Hareketi, hızlı yaşamın mutfaktaki göstergesi olan “Fast Food” anlayışına net şekilde karşı tavır sergileyen harekettir. “Fast food” anlayışı hazırlanıp, tüketilme sürecine

kadar tüm süreçleri mümkün olan en hızlı şekilde yapmayı gerektirir. Ancak bu durum toplumları yeme ve yemek kültüründen uzaklaştırmaktadır (Sırım, 2012: 121). Slow Food hareketi yerel yemek kültürlerinin ve geleneklerinin ortadan kalkmasını önlemek ve hızlı yaşamın yükselişine karşı koymak için çalışmaktadır. Aynı zamanda bu hareket, insanların yedikleri gıdaların geliş yeri ve geliş şeklinin önemine, gıda seçimlerinin de etkilerine dikkat çekmeyi amaçlamaktadır (Slow Food, 2019).

Slow Food hareketiyle başlayan ve küreselleşmenin olumsuz etkilerinden olan tekdüzeliğe karşı duran Cittaslow Hareketi, şehirlerle ilgili çeşitli araştırmalar yapılarak, kentler için en uygun çözümlerin test edilmesi, uygulanması, en iyi yaşam kültürünün tanıtılması ve yayılmasını hedefler (Grzelak-Kostulska, Hołowiecka & Kwiatkowski, 2011: 187). Burada geçen tekdüzelikten kasıt, kentlerde hâkimiyet kuran franchise şirketlerinin sebep olduğu aynılıktır. Neredeyse tüm dünyayı saran AVM'ler ya da fast foot zincirleri gibi örnekler kent yaşamının sıradanlaşmasına ve kendine has özelliklerini kaybetmesine kapı aralamaktadır.

Tablo 1: Küresel Şehirlerle Sakin Şehirlerin Özelliklerinin Karşılaştırılması

KÜRESELLEŞMENİN ETKİSİNDEKİ ŞEHİRLER	SAKİN ŞEHİRLER
Homojen Yapıda	Kendine özgü yapıda
Alternatifsiz Seçenek	Alternatifli Seçenek
Adaletsiz	Adaletli
Endüstriyele Bağlı	Yaratıcı
Standartlara Bağlı Kalan	Standartlara Bağlı Kalmayan
Kurumsal Temelli	Yerli Temelli
Sürdürülebilirliği Olmayan	Sürdürülebilir Olan
Kopyalanan	Otantik
Düşük Kaliteli	Yüksek Kaliteli
Yinelenen	Varlığa Özgü
Yerel Kültüre Duyarsız	Yerel Kültüre Duyarlı
Hızlı	Yavaş

Kaynak: Grzelak-Kostulska, Hołowiecka & Kwiatkowski, 2011: 187.

Cittaslow hareketinde dış etkenlere karşı yerel dinamikleri harekete geçirme ön plandadır. Yani birbirinin neredeyse aynısı olan klon şehirler yerine kendine has özellikleriyle öne çıkan yerel şehirlerin devamının sağlanmasına çalışılmaktadır. Yöresel, bölgesel ve kültürel farkındalıklarla şehirlerin ve çevresinin özgün değerlerin vurgulanması temel amaçlar arasındadır, çünkü yerel dinamikler ekonomik, kültürel ve sosyal açıdan daha sürdürülebilir ve daha uzun ömürlüdür (Ergüven, 2011: 204). Hareket aynı zamanda her şehrin kendi duygusuyla ve geleneksel kimliğiyle bütünleşmiş olan yaşam kalitesini koruyarak sürdürülebilir kalınma sağlamayı da hedeflemektedir (Radstrom, 2011: 92).

"Sakin Hareket herhangi bir idari kurul, ofis, lider vb. yapıya sahip kurumsal bir hareket olarak değil, bir düşünce tarzı olarak tanımlanmaktadır. Hareket; içinde bulunduğumuz sosyal ve ekonomik sisteme radikal bir karşı çıkış hareketi değildir, bir diğer ifadeyle küreselleşme ve kapitalizme karşı çıkmaktan ziyade bu kavramları daha insancıl bir yapıya çevirme arayışındadır" (Yavuzçehre & Donat, 2017: 301). Hareket küreselleşmenin yok edici etkisine karşın şehirlerin geçmişi, geleceği ve bugününü kapsayan bütüncül bir korumanın altını çizmektedir. Uygulanacak koruma çabaları sayesinde şehirlerin doğal, kültürel, tarihi, ekonomik, mimari, arkeolojik ve sosyal değerleri gelecek nesillerinde onlardan yararlanabilmeleri için muhafaza edilecektir (Bilgi, 2013: 47).

2.2. Sakin Şehir Yalvaç

Cittaslow Birliği tarafından Türkiye'deki 17 sakin şehirden biri seçilen Yalvaç, Isparta ilinin kuzeydoğusunda, Sultan Dağları'nın güney eteklerinde ve 1100 metre yükseklikte, 1415 kilometrelik bir alanı kaplayan, merkezde 20 bin, köyleriyle birlikte 50 bin kişiyi aşan nüfusuyla Isparta ilinin en büyük ilçesidir (Cittaslow Türkiye / Cittaslow Yalvaç).

Aynı zamanda Yalvaç, günümüzden 8 milyon yıl öncesine kadar dayanan tarihinde pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır ve hala o uygarlıkların miraslarını bünyesinde barındırmaktadır. Psidia ve Antiocheia antik kentleri de bu miraslara örnektir.

“Kent, en parlak dönemini Roma egemenliğinde yaşamıştır ve bu dönemde yoğun imar faaliyetleri görmüştür. Augustus döneminde (İ.Ö 27-İ.S. 14) Psidia Bölgesinde 8 koloni kurulmuş ancak, konumu nedeniyle yalnızca Antiochia'ya “COLONIA CAESAREIA”, yani Sezar'ın şehri ünvanı verilmiştir. Yine bu dönemde kent, hakim olduğu Psidia Bölgesinde, başkent konumuna yükselen önemli bir Roma kolonisi haline gelmiştir. Kentin önemini fark eden Aziz Paulus, İ.S. 46 ve 62 yılları arasında Antiocheia'ya üç kez gelerek, Hristiyanlığın temellerini burada atmış ve Hristiyanlığı dünyaya buradan yaymaya başlamıştır. Özellikle İ.S. 4. Yüzyılın başlarında Hristiyanlığın serbest bırakılmasıyla Bizans döneminde de önemini dini bir merkez olarak sürdürmüştür. İ.S. 8. Yüzyılda başlayan Arap akınları ve haçlı savaşlarıyla harabeye dönen Kent, yavaş yavaş tarih sahnesinden çekilmeye başlamıştır. Ancak, 1176 yılında Selçuklu Sultanı II. Kılıç Arslan'ın Bizans ordusunu yendiği ve Yalvaç yakınlarında yapılan Myriakephalon Savaşından sonra bölgeye yerleşen Türkler, kente, eski kültürel merkez özelliğini yeniden kazandırmışlardır.” (Yalvaç Belediyesi)

Bugün ise Yalvaç 50 bine yakın nüfusuyla Isparta'nın en büyük ilçesi konumundadır. Tarihte önemli medeniyetlere ev sahipliği yapmış olan kent hala tarihi dokusunu korumaya ve yaşatmaya gayret etmektedir. Bugün Yalvaç'ta bulunan birçok kamusal mekân tarihi binalardan oluşmaktadır. Devlethan Cami, Hamidiye Cami, Yemeniciler Bedesteni, Demirciler Bedesteni, Ayakkabıcılar Arastası gibi tarihi yapılar buna örnektir (Yavuzçehre & Donat, 2017: 313).

Kent, tarihi dokusunun yanında geleneksel el sanatları, mutfağı, tarımsal ve ticari faaliyetleriyle de öne çıkmaktadır. Dericilik, keçecilik, semercilik, bakırcılık ve demircilik kentin halen devam eden el sanatlarından bazılarıdır.

2.3. Cittaslow Hareketine İlişkin Bazı Araştırmalar

Temelleri İtalya'da atılan Cittaslow Hareketi, insanlara şehir yaşamının detaylarını sorgulatmış ve hayatın olağan akışı kabul edilen pek çok detayın aslında normalin dışında seyrettiğini insanların görmesini sağlamıştır. Bu bağlamda Cittaslow Hareketi ile ilgili yapılan akademik çalışmalar da büyük önem arz etmektedir.

Örneğin Zago, İtalya'da yaptığı çalışmasında turizmde sürdürülebilirliğe dikkat çekerek, Cittaslow Hareketinin bu yöndeki katkılarına değinmiştir (Zago, 2011). Knox ise yapmış olduğu çalışmada şehirlerin karakteristik yönlerinin ve özgün duruşlarının önemine değinmiş, Cittaslow'un şehirlere bu yönlerini koruma noktasındaki katkılarından bahsetmiştir. Semmens & Freeman (2012)'de Yeni Zelandada yaptıkları çalışmayla şehirlerin tarihi ve benzersiz kaynaklarının önemine dikkat çekerek, kentlerde sürdürülebilir kalkınma ve ekonomik büyümeye yardımcı olacak unsurlar üzerinde durmuştur. Servon (2016)'da çalışmasında küreselleşmenin şehirler üzerindeki olumsuz etkilerine değinmiş, Cittaslow Hareketinin bu konudaki önemini altını çizmiştir.

Baytar & Doğan (2019) yaptıkları çalışmada Cittaslow kabul edilen kentlerin doğal ortam yönünden korunmuş olmasının turizme etkileri üzerinde durmuş, bu özelliğin kentin çekiciliğine sağladığı katkılardan bahsetmiştir. Demirkol & Taşkiran (2019)'da yaptığı çalışmada marka destinasyonu yaratma sürecinde Cittaslow unvanının rolüne değinilmiş, unvanın marka unsuru olarak kabul edilmesi önerisinde bulunulmuştur. Kut (2014)'un yapmış olduğu "Marka Kent Olma Yolunda Cittaslow (Slow City) Felsefesi ile Bütünleşmesi Düşünülen Sandıklı" konulu çalışmada da kentlerin temel kaynaklarının öne çıkarılması ve doğru kullanılmasıyla kentlerin marka değerlerini artacağına vurgu yapılmıştır. İnce (2019) 'da yapmış olduğu çalışmada Cittaslow Kriterlerinin kırsal kalkınma için önemine değinmiş, bu kriterler ışığında yapılacak yatırımların kentlere katkı sağlayacağına altını çizmiştir. Kabacık (2015), çalışmasıyla sakin şehir olma sürecinde karşılaşılan sorunlar ve Cittaslow unvanının yöreye katkıları üzerinde dururken, o kentin yerel yönetimlerine düşen görevler konusuna da dikkat çekmiştir.

2.4. Yalvaç'a İlişkin Cittaslow Konulu Çalışmalar

Yalvaç, *dünyanın 252, Türkiye'nin* de 17 Cittaslow unvanlı kentinden biridir. Cittaslow organizasyonu sayesinde adını pek çok şehir ve ülkede duyuran Yalvaç ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde iki yüksek tezine ulaşılmıştır. Çolak'ın 2018 yılında yapmış olduğu "Sürdürülebilir Kentleşme Kapsamında Sakin Şehir Uygulaması: Yalvaç Örneği" isimli tez Yalvaç'ın Cittaslow unvanı ile ilgili ilk tez çalışması olup, Cittaslow Hareketine küreselleşme ve sürdürülebilirlik ekseninde bakılmış, harekete Yalvaç halkının ilgi düzeyi incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda "*Yalvaç halkının, Yalvaç'ın "Sakin Şehir" unvanına sahip olduğunu bilme düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda Sakin Şehir olmanın Yalvaç'ın çevresel ve kültürel değerlerini koruma noktasında katkı sağladığı ancak ekonomi ve refah bakımından katkısının daha düşük olduğu anlaşılmıştır (Çolak, 2018).*"

Özer tarafından 2018 yılında yapılmış olan diğer tez çalışması da "Kü-Yerelleşme Perspektifinden Sakin Şehirler: Yalvaç Örneği"dir. Bu çalışmada "büyük ölçekli küresel şirketlerin yerel ihtiyaçları dikkate alarak üretim ve pazarlama stratejileri belirlemesi ve bunları ulusal ve yerel ölçeklerde uygulayabilmesi olarak tanımlanan kü-yerelleşme kavramı üzerinde durulmuş, kavramın Cittaslow kavramıyla olan ilişkisi incelenmiştir. Bu inceleme bağlamında kent halkı ve idarecileriyle mülakatlar yapılmış;

- Büyük şehirlere olan ilginin Cittaslow kentlere de gösterilmesi gerektiği,
- Halk ile resmi kurumların koordinasyon halinde olması gerektiği,
- Kent değerlerinin aktarılabilmesi için çeşitli etkinlikler ve festivaller düzenlenmesi gerektiği,
- Çeşitli faaliyetlerle tersine göçün sağlanması gerektiği,
- Yerel değerlerin ön plana çıkarılarak tanıtımlarının yapılması gerektiğinin altını çizmiştir (Özer, 2018).

Özmen ve Can'ın yapmış oldukları çalışmada Yalvaç'ın Cittaslow Birliği'ne üye oluşuna ve üyelikten yıllar önce Cittaslow kriterlerinden bağımsız olarak geliştirilen "Yalvaç Kültürel - Doğal Değerlerin Korunması, Geliştirilmesi ve Turizmin Çeşitlendirilmesi Projesi"nin süreç içinde kentin Cittaslow birliğine katılmasını nasıl etkilediğine değinilmiştir. Bunun yanında Yalvaç'ta kentsel koruma alanında yapılan uygulamalar ile bu uygulamalarla Cittaslow üyeliğinin birbirine olan etkileşimi yavaşlık düşüncesi üzerinden tartışılmıştır (Özmen & Can, 2018).

Kılınç ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmada Yalvaç inanç turizmi ve kırsal turizm ekseninde değerlendirilmiş, ilçenin bu eksenindeki potansiyeli araştırılmıştır. Yapılan bu araştırma sonucunda Yalvaç'ın inanç turizmi ve kırsal turizm açısından güçlü ve zayıf yönleri değerlendirilerek, turizm potansiyelinin arttırılması için önerilerde bulunulmuştur (Kılınç ve diğerleri, 2019).

Çolak'ın yaptığı bir diğer çalışmada Yalvaç, Cittaslow birliği tarafından belirlenen Uluslararası Kriterler bağlamında değerlendirilmiştir. Çalışmanın amacı örneklem alan olarak seçilen Yalvaç'ta, Uluslararası Cittaslow kriterlerinin uygulanış düzeyinin ölçülmesidir. Basılı kaynaklardan, internet kaynaklarından ve Yalvaç Belediyesi arşivlerinden yararlanılarak yapılan çalışma sonucunda Yalvaç'ın Uluslararası Cittaslow kriterlerini önemli ölçüde sağladığı sonucuna ulaşılmıştır (Çolak, 2019).

3. Sonuç ve Öneriler

Bugün dünya genelinde 30 ülke tarafından benimsenen Cittaslow Hareketi kentlerin sürdürülebilir kalkınma *çabaları, kültürü, sosyo-ekonomik durumu, potansiyelini değerlendirmesi gibi noktalarda* son derece önemlidir. 1999 yılında Fast Food anlayışına tepki olarak doğan Slow Food anlayışıyla ilk adımları atılmış olan Cittaslow Hareketi, temel felsefesini yemek kültürünün korunması çabasından almış, alanda yapılan çalışmalarla da bugünkü halini almıştır.

Özellikle kentlerin kendine has yapısını korumayı ve bu yapıyı mümkün olan en iyi şekilde koruyarak kentin varoluşunu sürdürmeyi hedefleyen Cittaslow Hareketi, ortaya çıktığı günden bugüne takdir edilecek boyutta ilerleme kaydetmiştir. Öyle ki bugün dünya genelinde 252 kentin hareket içinde yer alması buna en büyük kanıttır.

Türkiye'de hali hazırda 17 kent Cittaslow Kriterlerine uygun olarak Cittaslow unvanını almıştır. Bu kentler; Akyaka, Eğirdir, Gökçeada, Gerze, Göynük, Halfeti, Mudurnu, Perşembe, Şavşat, Seferihisar, Taraklı, Uzun-dere, Vize, Yalvaç, Yenipazar ve yakın dönemde listeye eklenen Köyceğiz ve Ahlat'tır.

Cittaslow Kriterlerini sağlayarak harekete dâhil olan kentlerin en büyük ortak noktası öz değerlerinden kopmadan sürdürülebilirliğini en üst seviyeye çıkarma amacıdır. Bu bağlamda yapılan çalışmalar incelendiğinde Yalvaç için sunulacak öneriler;

- Yalvaç tarihi boyunca dericilik alanında söz sahibi olan kentler arasında olmuştur. İlçede halen bu sanatın sürdürüldüğü de bilinmektedir. Bu sanatın özenden kopmadan geleceğe aktarılması ve ticari bir güç haline getirilebilmesi adına çeşitli sanat geliştirme etkinliklerinin yapılması ve bu etkinliklerin geniş kitlelere duyurulması,
- Yalvaç'ta Küçükbaş hayvancılık ve özellikle kaymak üretimi yaygındır. Bu faaliyet ve üretimlerin özünü kaybetmeden devam edebilmesi adına ilçede bu alanda kooperatif kurulması ve halkın yerel yönetimler tarafından teşvik edilmesi ve desteklenmesi,
- Yalvaç'ın bugüne kadar kendini korumuş olan tarihi eserlerinin ve antik kentlerinin tanıtımlarının yapılması,
- Hristiyanlık için önemli merkezlerden biri olması bağlamında inanç turizmüne yönelik tanıtım, toplantı, sempozyum, seminer gibi etkinliklerin yapılması,
- Isparta, Konya ve Afyon'la bağlantılı olmasından kaynaklı coğrafi konum avantajını kullanarak halkın ticareti geliştirici eğitim ve faaliyetlere teşvik edilmesidir.

Yalvaç'ın sakin şehir olması, ilçenin turizm potansiyeline katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır. İlçenin turizm potansiyelinin artmış olması; Yalvaç ekonomisine hareket kazandırması, yeni destinasyonların oluşturulması, alternatif işletmelerin faaliyetinin artması, rekabetin artması, tamamlayıcı birçok farklı sektörün ortaya çıkması ve tüm bunlarının çarpan etkisiyle turizmde hizmet kalitesinin artması sonuçlarını ortaya çıkartacaktır. Yalvaç'ın sakin şehir olması avantajlarına karşılık sosyal dokunun ve doğal yaşamın bozulması, endüstriyel üretime yönelerek el emeği olan ürünlerin ortadan kalkması, kalabalığın getirdiği karmaşa ile sakin şehir olma özelliğini yitirme gibi dezavantajlı yönler de dikkat edilmelidir. Bu nedenle sakin şehirdeki tüm turizm çalışmaları, kontrollü ve dezavantajlı yönlerin oluşturduğu tehdit unsurları göz önünde bulundurularak, fayda-maliyet değerlendirmesiyle ve profesyonel bakış açısıyla yapılması zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Kaynakça

- Atalan, Ö. & Süyük Makalı, E. (2016). Cittaslow hareketi ve tarihsel kentler. *The Journal of Academic Social Science Studies*, (42), 557-558.
- Baytark, İ. & Doğan, M. (2019). Bahçesaray ilçesinin turizm kaynakları ve Cittaslow potansiyeli. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 177-199.
- BBC. (2018). Son yarım asırda doğal yaşamın 'yüzde 60'ı yok oldu. <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-46027034>, E. T: 08.01.2020.
- Bilgi, M. G. (2013). Türkiye'nin sakin şehirlerinde permakültürel koruma, planlama, yönetim ve eğitim pratikleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (29), 45-59.
- Buluk, B. & Özkök, F. (2016). Küreselleşme hareketlerinin turizm endüstrisine etkileri. *Akademik Bakış Dergisi*, (54), 37-53.
- Cittaslow Türkiye (2020, 08 Ocak). Cittaslow Hareketinin Başlangıcı, <https://cittaslowturkiye.org/#cittaslow> adresinden erişilmiştir.
- Cittaslow Yalvaç (2020, 08 Ocak). <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-yalvac/>. adresinden erişilmiştir.
- Çamurcu, H. (2005). Dünya nüfus artışı ve getirdiği sorunlar. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(11), 87-105.
- Çolak, E., C. (2018). *Sürdürülebilir Kentleşme Kapsamında Sakin Şehir Uygulaması: Yalvaç Örneği*, Yüksek lisans Tezi, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Çolak, E., C. (2019) Yalvaç'ın Cittaslow uluslararası kriterleri kapsamında değerlendirmesi, *Türkiye Mesleki ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1), 89-107.
- Demirkol, Ş. & Taşkiran, Ö. (2019). Turizmde destinasyon markalaşma süreci: Cittaslow Taraklı örneği. *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 3, (2), 56-69.
- Ergüven, M., H. (2011). Cittaslow – Yaşamaya değer şehirlerin uluslararası Birliği: Vize örneği". *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 201-211.
- İnce, E. (2019). Yerel Halkın Bakış Açısıyla Sakin Şehir (Cittaslow) Anlayışının Kırsal Kalkınma Üzerindeki Etkisinin Değerlendirilmesi: KKTC/Mehmetçik Örneği. *Kırsal Kalkınma ve Kooperatifçilik*, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.
- Kabacık, M. (2015). Orta Karadeniz'de sakin şehir (Citta Slow) Perşembe: Sakin şehir olma sürecinde karşılaştığı sorunlar ve yöreye katkıları. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 10(2), 31 – 46.
- Kılınç, O., Ongun, U. & Kılınç, U. (2019). Sakin şehir, inanç ve kırsal turizm Üçgeni: Yalvaç İlçesi'nin turizm potansiyeline yönelik swot analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 24(2), 199-213.
- Knox, P., L. (2007). Creating ordinary places: Slow cities in a fast world. *Journal of Urban Design*, 10, 1-11.
- Kostuluska, G., E., Holowiecka, B. & Kwiatkowski G. (2011). Cittaslow international network: An example of a globalization Idea?. 186-192.

- Kut, E. (2014). Marka kent olma yolunda Cittaslow (Slow City) felsefesi ile bütünleşmesi düşünülen sandıklı, marka kent senpozyumu, 15-18 Ekim 2014, Afyon.
- Nato, (2020, 08 Ocak). Nüfus artışı: 21. yüzyılın belirleyici sorunu, <https://www.nato.int/docu/review/tr/articles/2011/02/14/nuefus-artisi-21-yuezyilin-belirleyici-sorunu/index.html> adresinden erişilmiştir.
- Radstorm, S. (2014). A placesustaining framework for local urban identity: An introduction and history of Cittaslow. *Italian Journal of Planning Practice*, 1(1), 90-113.
- Semmens, J. & Freeman, C. (2012). The value of Cittaslow as an approach to local sustainable development: A New Zealand perspective. *International Planning Studies*, 17(4), 353-375.
- Servon, L., J. (2016). Cittaslow: Going Glocan in Spain. *Journal of Urban Affairs*, 37(3), 327-340.
- Sırım, V. (2012). Çevreyle bütünleşmiş bir yerel yönetim örneği olarak "Sakin Şehir" hareketi ve Türkiye'nin potansiyeli. *Tarih, Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 119-131.
- Slow Food (2020, 08 Ocak). Retrieved from <https://www.slowfood.com/about-us/> .
- Özer, R. (2018). *Küserelleşme Perspektifinden Sakin Şehirler: Yalvaç Örneği*. Yüksek lisans Tezi, SdÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Özmen, A. & Can, M., C. (2018). The urban conservation approach of Cittaslow Yalvaç. *Megaron*, 13(1), 13-23.
- Yalçın, E. (2019). Küresel kente alternatif olarak sakin şehir: Türkiye sakin şehirleri üzerinden değerlendirme. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 19(38), 202-232.
- Yalvaç Belediyesi (2020, 8 Ocak). Yalvaç'ın Tarihçesi. <https://www.yalvac.bel.tr/Tarihce> adresinden erişilmiştir.
- Yavuzçehre, Savaş P. & Donat, O., (2017). Türkiye'de sakin kent (Cittaslow) üyeliğinin kamusal mekânlara etkisine yönelik bir inceleme. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (27), 299-320.
- Zago, M. (2011). Lo slow tourism per il rilancio del turismo transfrontaliero, *I.U.I.E.S. Journal*, 91-107.

Destek Bilgisi: Bu çalışmanın hazırlanması süresince herhangi bir bireyden ya da kurumdan aynı ya da nakdi bir yardım/destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması: Makalede herhangi bir çıkar çatışması ya da kazancı yoktur.

Etik Onayı: Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara riayet edildiğini yazar(lar) beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde Turizm ve İşletme Bilimleri Dergisi'nin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk makale yazarlarına aittir.

Bilgilendirilmiş Onam Formu: Tüm taraflar kendi rızaları ile çalışmaya dâhil olmuşlardır.

Etik Kurul Onayı: Bu çalışmanın uygulamasında ölçek kullanılmamıştır. Bu sebeple etik kurul onayı gerekmemektedir.

Extended Summary

Will The Title of “CITTASLOW” Add A New Life to Urban Tourism? An Example of Yalvaç

Ömer Kürşad TÜFEKÇİ^a, Leyla AKBAŞ^b

Isparta University of Applied Sciences, Tourism Faculty, Isparta, Turkey,

E-Mail: omertufekci@isparta.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3918-5850

Isparta University of Applied Sciences, Yalvaç Vocational Highschool, Isparta, Turkey,

E-Mail: leylaakbas@isparta.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3721-0477

Today, the concept of “speed” manifests itself almost everywhere. “Speed”, which is especially noticeable in production and consumption, has caused production and consumption to reach impossible dimensions. Aware of this impossibility, individuals and institutions sought to emphasize the importance and effects of “calm and simplicity” by seeking a slowing team. One of the orientations that emerged as a result of these pursuits is the Cittaslow movement. The Cittaslow movement also stands against the “speed” that dominates all aspects of life, fundamentally defending “calm and simplicity” and accepting the main goal of creating layouts that feed on this calm and simplicity.

The fact that the destruction caused by nature has become impossible to prevent has led people to seek to escape from these situations or to find solutions to these situations. It would not be wrong to consider the Cittaslow movement, which is the subject of this study, as one of dozens or even hundreds of searches in this field.

The Cittaslow movement, which does not accept the “imperatives” imposed by popular culture, argues that individuals should live their lives as simply as possible, so that life can be enjoyed at a much higher level.

The Cittaslow movement, which began with the Slow Food Movement and opposed uniformity due to the negative effects of globalization, aims to test, implement, introduce and spread the best living culture for cities by conducting various research on cities (Grzelak-Kostulska, Hołowiecka, Kwiatkowski, 2011: 187). The intent of the uniformity here is the sameness caused by the franchise companies that dominate the cities. Examples such as shopping malls or fast foot chains that surround almost the entire world open the door to the mediocrity of urban life and the loss of its own characteristics.

The Cittaslow movement has been referred to in Turkish as “Calm City” or “Slow City”. In the Cittaslow charter, the Cittaslow board prohibited the translation of the concept into local languages, but the phrase “Slow City” was previously used in order to popularize and understand the concept in Turkey. But due to the fact that slowness perceptively creates negativity in the minds, the phrase “Calm City” is preferably used today (Colak, 2019: 91).

---

^b Corresponding author at: Isparta University of Applied Sciences, Yalvaç Vocational Highschool
E-Mail Address: leylaakbas@isparta.edu.tr

Yalvaç, which was chosen by the Cittaslow Union as one of the 17 quiet cities in Turkey, is one of the 252 Cittaslow cities in the world. At the same time, Yalvaç has been home to many civilizations in its history dating back to 8 million years ago and still contains the legacies of those civilizations. The ancient cities of Psidia and Antiocheia are also examples of these legacies.

By providing the Cittaslow criteria, the biggest common point of the cities involved in the movement is the goal of maximizing their sustainability without breaking away from their own values. Recommendations to be presented for Yalvaç when the studies conducted in this context are examined;

- Yalvaç has been among the cities that have a say in the field of leather throughout its history. It is also known that this art is still maintained in the district. Conducting various art development events and announcing these events to a wide audience in order to transfer this art to the future without breaking away from care and turn it into a commercial force,
- Animal husbandry and especially cream production are common in Yalvaç. In order for these activities and productions to continue without losing their essence, the establishment of a cooperative in this area in the district and the encouragement and support of the people by the local authorities,
- Introduction of historical monuments and ancient cities of Yalvaç that have preserved themselves until today,
- Yalvaç is one of the important Centers for Christianity. For this purpose, activities such as promotion, meetings, symposiums, seminars for faith tourism,
- Because Yalvaç district is close to Isparta, Konya and Afyon, it is encouraging people to develop trade education and activities by using the advantage of geographical location.

Jel code: Q01, Z30